

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.71:336.67

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20702618>

Ресурсна політика банку як чинник забезпечення фінансової стійкості

Крот Людмила Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського,
Кременчук, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-9999-0144>

Прийнято: 21.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

Анотація: У сучасних умовах нестабільності фінансового середовища та посилення воєнних ризиків особливого значення набуває забезпечення фінансової стійкості банківських установ. Одним із ключових інструментів підтримання стабільності банківської системи є ефективна ресурсна політика, спрямована на формування оптимальної структури ресурсної бази та мінімізацію фінансових ризиків.

Метою статті є дослідження сутності та особливостей ресурсної політики банку, визначення її ролі у забезпеченні фінансової стійкості банківських установ, а також оцінка тенденцій формування ресурсної бази банків України в умовах воєнного стану. У дослідженні використано методи теоретичного узагальнення, системного, порівняльного та статистичного аналізу. Інформаційною основою стали статистичні дані Національного банку України, аналітичні матеріали банківського сектору, нормативно-правові акти та наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених.

У статті досліджено теоретичні та практичні аспекти ресурсної політики банку як чинника фінансової стійкості. Визначено економічну сутність ресурсної політики, її роль у забезпеченні ліквідності, платоспроможності, прибутковості та конкурентоспроможності банків. Проаналізовано тенденції розвитку ресурсної бази банківської системи України у 2020–2025 рр., динаміку депозитів фізичних і юридичних осіб, структуру пасивів банків та вплив монетарної політики НБУ на формування банківських ресурсів. Встановлено, що попри кризові явища та повномасштабну війну банківська система України забезпечила зростання депозитної бази, підтримання високого рівня ліквідності та поступове відновлення прибутковості.

Особливу увагу приділено оцінці впливу ресурсної політики на фінансову стійкість банківської системи. Виявлено основні проблеми, зокрема зростання частки коштів до запитання, високу залежність банків від депозитів населення та недостатню диверсифікацію джерел ресурсів.

За результатами дослідження обґрунтовано напрями удосконалення ресурсної політики банків, серед яких диверсифікація ресурсної бази, розвиток довгострокових депозитних програм, удосконалення процентної політики, цифровізація банківських послуг та підвищення ефективності управління ліквідністю і ризиками. Доведено, що комплексне управління ресурсною базою є важливою передумовою забезпечення фінансової стійкості банківської системи України.

Ключові слова: банківська система України; депозитна політика; ресурсна база банку; ліквідність банку; банківські ресурси; фінансова стабільність; управління пасивами; депозитний ринок.

Bank resource policy as a factor in ensuring financial stability

Liudmyla Krot,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Accounting and Finance, Kremenchuk Mykhailo Ostrohradsky
National University, Kremenchuk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-9999-0144>

***Abstract:** In the current conditions of financial instability and increasing wartime risks, ensuring the financial stability of banking institutions is becoming particularly important. One of the key instruments for maintaining the stability of the banking system is an effective resource policy aimed at forming an optimal structure of the resource base and minimizing financial risks.*

The purpose of the article is to study the essence and features of a bank's resource policy, determine its role in ensuring the financial stability of banking institutions, and assess trends in the formation of the resource base of Ukrainian banks under martial law. The study uses methods of theoretical generalization, systemic, comparative, and statistical analysis. The information base of the research includes statistical data of the National Bank of Ukraine, analytical materials of the banking sector, regulatory acts, and scientific works of domestic and foreign scholars.

The article examines the theoretical and practical aspects of a bank's resource policy as a factor of financial stability. The economic essence of resource policy and its role in ensuring liquidity, solvency, profitability, and competitiveness of banks are determined. Trends in the development of the resource base of the Ukrainian banking system during 2020–2025, the dynamics of deposits of individuals and legal entities, the structure of bank liabilities, and the impact of the monetary policy of the National Bank of Ukraine on the formation of bank resources

are analyzed. It has been established that despite crisis phenomena and the full-scale war, the banking system of Ukraine ensured the growth of the deposit base, maintained a high level of liquidity, and gradually restored profitability.

Special attention is paid to assessing the impact of resource policy on the financial stability of the banking system. The main problems identified include the growing share of demand deposits, the high dependence of banks on household deposits, and insufficient diversification of funding sources. The study substantiates the main directions for improving banks' resource policy, including diversification of the resource base, development of long-term deposit programs, improvement of interest rate policy, digitalization of banking services, and enhancement of liquidity and risk management efficiency. It is proved that comprehensive resource base management is an important prerequisite for ensuring the financial stability of the banking system of Ukraine.

Keywords: *banking system of Ukraine; deposit policy; bank resource base; bank liquidity; banking resources; financial stability; liability management; deposit market.*

Постановка проблеми У сучасних умовах функціонування банківської системи України особливої актуальності набуває проблема забезпечення фінансової стійкості банківських установ. Посилення макроекономічної нестабільності, вплив воєнних ризиків, інфляційні процеси, коливання валютного ринку та зростання конкуренції у фінансовому секторі суттєво ускладнюють процес ефективного управління банківськими ресурсами. За таких умов ресурсна політика банку виступає одним із ключових елементів забезпечення стабільності його діяльності, підтримання ліквідності, платоспроможності та конкурентоспроможності.

Ефективність функціонування банків значною мірою залежить від здатності формувати достатній обсяг ресурсної бази, забезпечувати

оптимальну структуру залучених і власних коштів, а також мінімізувати ризики, пов'язані з нестабільністю фінансового ринку. Недостатній рівень диверсифікації ресурсів, висока залежність від короткострокових депозитів та зростання вартості залучених коштів негативно впливають на фінансову стійкість банківських установ та їх можливості щодо активного кредитування економіки.

В умовах посилення макроекономічних викликів особливого значення набуває необхідність удосконалення ресурсної політики банків шляхом впровадження ефективних механізмів управління ресурсною базою, розвитку цифрових банківських технологій, підвищення рівня довіри клієнтів та забезпечення адаптивності банків до кризових явищ. Це обумовлює потребу в подальшому дослідженні теоретичних і практичних аспектів ресурсної політики банків як важливого чинника забезпечення їх фінансової стійкості.

Таким чином, актуальність теми дослідження визначається необхідністю поглибленого вивчення теоретичних і практичних аспектів ресурсної політики банку як важливого чинника забезпечення його фінансової стійкості в умовах сучасних економічних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці формування ресурсної бази банків та забезпечення їх фінансової стійкості присвячені праці багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. В умовах посилення впливу зовнішніх економічних шоків особливої актуальності набувають наукові дослідження, спрямовані на визначення напрямів зміцнення стійкості фінансових інститутів з метою мінімізації негативних наслідків існуючих дисбалансів. Так, S. Fischer, досліджуючи взаємозв'язок між монетарною політикою та фінансовою стабільністю після світової фінансової кризи, акцентував увагу на тенденціях зміни довгострокової рівноважної реальної процентної ставки та необхідності забезпечення фінансової стабільності за допомогою інструментів монетарного регулювання [1]. У свою чергу, M. Egan,

Н. Alі та М. Gregor Matvos розробили структурну емпіричну модель банківського сектору США, на основі якої визначили особливості розподілу депозитних ресурсів між банками та обґрунтували мінімально необхідний рівень капіталу для запобігання суттєвій нестабільності банківської системи [2]. Дослідження чинників стійкості національної банківської системи актуалізувалися на етапі подолання наслідків світової фінансової кризи 2008–2009 р.р., агресії РФ на Сході України, шоку пандемії Covid-19, функціонування фінансових інститутів в умовах воєнного стану [3-5].

Зокрема, у працях О. Дзюблюка [6, 7, 8] значну увагу приділено механізму управління фінансовою стійкістю, стратегіям управління ліквідністю, прибутковістю, банківськими ризиками та ресурсною базою банків, здійснено оцінку ключових аспектів формування депозитної політики комерційних банків, Рисін В. В. і А.П. Біда [9] досліджували сутність фінансової стійкості банку та визначили ключові фактори її забезпечення. Автори особливу увагу приділяють ресурсній політиці банків, структурі залучених ресурсів і впливу депозитної бази на ліквідність та платоспроможність банківських установ.

Дослідження Вядрової Н. Г. [10] присвячене аналізу індикаторів фінансової стійкості банківського сектору України. Також акцентована увага на ролі капіталу, ресурсної бази та нормативів ліквідності у забезпеченні стабільності банківської системи. В статті [11] автори аналізують сучасні тенденції формування ресурсної бази банків України, досліджують структуру пасивів, проблеми короткостроковості депозитів та вплив цифровізації на управління банківськими ресурсами. Береславською О., та Кондауровою Д. [12] значну увагу приділено достатності капіталу, ресурсному забезпеченню та дотриманню пруденційних нормативів НБУ.

Зарічна Н. З. [13] зосередила увагу на характеристиці тенденцій розвитку банківської системи в кризових умовах та аналізі впливу ресурсного

забезпечення та депозитної політики на стійкість банків. Авторами [14] визначено місце депозитних операцій у формуванні загального обсягу банківських зобов'язань у розрізі власників заощаджень. Козій Н., Вертій С. [15] акцентують увагу на механізмах забезпечення стабільності ресурсної бази банків, динаміці депозитів та особливостях управління ресурсами банків у період воєнного стану.

Науковці Наталія Мороз та Дар'я Адаменко [16] звернули увагу на особливості залучення депозитів банками України в сучасних умовах із урахуванням дії чинників зовнішнього середовища, в той час як Заруцька, О., Павлов, Р., та ін. [17] досліджують особливості управління активами й пасивами українських банків в умовах значних структурних перетворень ресурсної бази в період воєнного стану.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених питанням формування ресурсної бази банків та забезпечення фінансової стійкості банківських установ, окремі аспекти цієї проблематики залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, питання комплексного дослідження ресурсної політики банку як системного чинника забезпечення фінансової стійкості в умовах воєнного стану та високої макроекономічної нестабільності потребують подальшого наукового опрацювання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження сутності та особливостей ресурсної політики банку, визначення її ролі у забезпеченні фінансової стійкості банківських установ, а також оцінка сучасних тенденцій формування ресурсної бази банків України в умовах економічної нестабільності та воєнного стану. Для досягнення поставленої мети вирішуються наступні завдання: розкрити економічну сутність ресурсної політики банку та фінансової стійкості банківської установи; визначити взаємозв'язок між ефективністю ресурсної політики та рівнем фінансової

стійкості банку; проаналізувати сучасний стан і тенденції формування ресурсної бази банківської системи України у 2020–2025 рр.; визначити основні проблеми реалізації ресурсної політики банків в умовах воєнного стану; обґрунтувати напрями удосконалення ресурсної політики банків з метою підвищення їх фінансової стійкості.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах функціонування банківської системи України особливого значення набуває проблема забезпечення фінансової стійкості банківських установ. Високий рівень макроекономічної нестабільності, воєнні ризики, коливання валютного ринку, інфляційні процеси та посилення конкуренції у фінансовому секторі актуалізують необхідність ефективного управління банківськими ресурсами. Саме ресурсна політика банку визначає можливості формування стабільної ресурсної бази, підтримання ліквідності, забезпечення прибутковості та мінімізації фінансових ризиків.

Ресурсна політика банку являє собою комплекс заходів, методів та інструментів, спрямованих на формування, оптимізацію та ефективне використання банківських ресурсів відповідно до стратегічних цілей банківської установи. Основною метою ресурсної політики є забезпечення банку достатнім обсягом ресурсів необхідної структури та вартості для здійснення активних операцій, підтримання ліквідності й фінансової стійкості. При цьому ресурсна політика охоплює процеси управління власним капіталом, депозитними ресурсами, міжбанківськими кредитами, емісією боргових цінних паперів та іншими джерелами формування пасивів банку.

Фінансова стійкість банку є складною економічною категорією, яка характеризує здатність банківської установи стабільно функціонувати, виконувати свої зобов'язання перед клієнтами та контрагентами, протидіяти негативному впливу зовнішніх і внутрішніх факторів, а також забезпечувати прибуткову діяльність у довгостроковій перспективі. Важливими складовими

фінансової стійкості виступають ліквідність, капіталізація, платоспроможність, прибутковість та ефективність управління ризиками.

Одним із ключових елементів забезпечення фінансової стійкості банку є ефективне формування ресурсної бази. Недостатній обсяг ресурсів або їх нераціональна структура можуть призвести до порушення ліквідності, зростання вартості ресурсів, зниження прибутковості та втрати конкурентних позицій на ринку. У зв'язку з цим банки повинні формувати таку ресурсну політику, яка забезпечуватиме оптимальне співвідношення між прибутковістю, ліквідністю та ризиком.

Особливу роль у структурі банківських ресурсів відіграють депозитні ресурси, які є основним джерелом фінансування активних операцій банків. Саме депозитна політика банку значною мірою визначає рівень стабільності ресурсної бази, адже депозити фізичних та юридичних осіб формують переважну частину пасивів банківських установ. Ефективна депозитна політика повинна забезпечувати диверсифікацію депозитного портфеля, підтримання оптимального співвідношення строкових депозитів та коштів до запитання, а також формування довгострокової ресурсної бази.

В умовах воєнного стану ресурсна політика банків зазнала суттєвих трансформацій. Банківські установи були змушені адаптувати механізми залучення ресурсів до нових економічних реалій, що супроводжувалися відтоком депозитів населення на початкових етапах війни, зростанням валютних ризиків та посиленням невизначеності на фінансовому ринку. Водночас завдяки діям Національного банку України, підтриманню довіри населення до банківської системи та ефективним заходам ресурсної політики банкам вдалося стабілізувати депозитний ринок і забезпечити достатній рівень ліквідності.

Суттєвий вплив на фінансову стійкість банків має структура ресурсної бази. Надмірна залежність від короткострокових депозитів або

міжбанківських запозичень підвищує ризик втрати ліквідності та посилює вразливість банку до кризових явищ. Тому одним із пріоритетних напрямів ресурсної політики є забезпечення стабільності та диверсифікації джерел фінансування. Це передбачає розвиток програм довгострокового депозитного залучення, використання сучасних цифрових інструментів обслуговування клієнтів, удосконалення процентної політики та підвищення рівня довіри до банківської системи.

Важливим чинником ефективності ресурсної політики виступає вартість залучених ресурсів. Надмірне підвищення депозитних ставок може забезпечити короткострокове зростання ресурсної бази, однак водночас призводить до зростання процентних витрат банку та негативно впливає на його прибутковість. У зв'язку з цим банки повинні забезпечувати оптимальний баланс між привабливістю депозитних продуктів для клієнтів та економічною доцільністю залучення ресурсів. Раціональна процентна політика дозволяє підтримувати стабільний рівень маржі та фінансової стійкості банківської установи.

Не менш важливим елементом ресурсної політики є управління власним капіталом банку. Достатній рівень капіталізації забезпечує здатність банку покривати можливі збитки, підтримувати довіру вкладників і кредиторів, а також відповідати регулятивним вимогам Національного банку України. У сучасних умовах банки повинні приділяти значну увагу нарощуванню капіталу, формуванню резервів та підтриманню нормативів достатності капіталу відповідно до міжнародних стандартів.

Ефективність ресурсної політики безпосередньо пов'язана з рівнем управління банківськими ризиками. Формування ресурсної бази супроводжується ризиками ліквідності, процентним ризиком, валютним ризиком та ризиком концентрації ресурсів. Тому банки повинні використовувати сучасні методи управління активами і пасивами (ALM),

здійснювати моніторинг строкової структури ресурсів, проводити стрес-тестування та прогнозування грошових потоків. Комплексний підхід до управління ресурсами дозволяє своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури та забезпечувати фінансову стабільність банківської установи.

У сучасних умовах цифровізації фінансового сектору важливим напрямом удосконалення ресурсної політики банків є впровадження інноваційних технологій та цифрових каналів обслуговування клієнтів. Використання мобільного банкінгу, онлайн-депозитів, автоматизованих систем аналізу клієнтської поведінки та цифрових платформ сприяє розширенню клієнтської бази, підвищенню рівня залучення ресурсів та оптимізації витрат банків. Крім того, цифровізація дозволяє банкам оперативніше реагувати на зміни попиту на депозитні продукти та підвищувати якість обслуговування клієнтів.

Значний вплив на формування ресурсної політики банків здійснює монетарна політика Національного банку України. Рівень облікової ставки, нормативи резервування, регулятивні вимоги до ліквідності та капіталу визначають умови функціонування банківської системи та впливають на вартість ресурсів. У період воєнного стану Національний банк України реалізував комплекс заходів, спрямованих на підтримання ліквідності банківської системи та стабілізацію фінансового ринку. Це дозволило банкам зберегти ресурсний потенціал і забезпечити безперервність здійснення банківських операцій.

Важливою умовою забезпечення фінансової стійкості банків є диверсифікація джерел ресурсів. Формування ресурсної бази виключно за рахунок депозитів населення підвищує залежність банку від поведінки вкладників та ризик масового відтоку коштів у кризових ситуаціях. Тому банки повинні активно використовувати альтернативні джерела фінансування, зокрема міжбанківські кредити, міжнародні фінансові ресурси, випуск

облігацій та інші інструменти ринку капіталу. Диверсифікована ресурсна база сприяє підвищенню стійкості банків до зовнішніх шоків і забезпечує стабільність їх діяльності.

Важливим підтвердженням значення ресурсної політики у забезпеченні фінансової стійкості банків є динаміка показників банківського сектору України протягом останніх п'яти років. Незважаючи на кризові явища, банківська система України продемонструвала достатній рівень стійкості, що значною мірою було забезпечено ефективною політикою управління ресурсною базою банків та підтримкою з боку Національного банку України [18]. Основні показники ресурсної бази та фінансової стійкості банківської системи України у 2020–2025 рр. представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Основні показники ресурсної бази та фінансової стійкості банківської системи України у 2020–2025 рр.

Показник	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Кількість діючих банків, од.	75	74	71	67	63	61
Загальний обсяг депозитів клієнтів, трлн грн	1,60	1,82	2,05	2,32	2,56	2,79
Депозити фізичних осіб, трлн грн	0,68	0,73	0,92	1,08	1,27	1,45
Депозити юридичних осіб, трлн грн	0,92	1,09	1,13	1,24	1,36	1,60
Частка коштів до запитання у структурі депозитів фізичних осіб, %	43	47	58	63	65	66
Облікова ставка НБУ (на кінець року), %	6,0	9,0	25,0	15,0	13,0	14,5
Середня ставка за гривневими депозитами фізичних осіб, %	8–10	7–9	14–18	13–16	12–15	13–17
Частка ОВДП у активах банків, %	18	20	27	33	35	37
Прибуток банківської системи, млрд грн	41,3	77,5	24,7	86,5	103,7	126,0*
Норматив LCR банківської системи, %	>200	>180	>250	>300	>320	>300

Джерело: сформовано за даними [18]

Наведені статистичні дані свідчать про те, що упродовж 2020–2025 рр. банківська система України демонструвала достатній рівень ресурсної стійкості навіть в умовах значних макроекономічних та воєнних викликів.

Протягом 2020–2025 рр. спостерігалось суттєве зростання обсягів депозитних ресурсів банківської системи. Якщо у 2020 році загальний обсяг коштів клієнтів банків становив близько 1,6 трлн грн, то станом на 2025 рік депозитна база перевищила 2,7 трлн грн. Зокрема, за даними НБУ та аналітичних платформ, лише протягом 2025 року обсяг депозитів клієнтів банків досяг 2,79 трлн грн, що у 2,3 рази перевищувало обсяги кредитного портфеля банківського сектору.

Особливо важливим є те, що навіть в умовах воєнного стану банківська система змогла не лише зберегти ресурсну базу, а й забезпечити її подальше зростання. За оцінками НБУ, з початку повномасштабного вторгнення обсяг депозитів населення зріс на 17%, а середній розмір депозитного вкладу - на 63%. Це свідчить про збереження довіри населення до банківської системи та ефективність ресурсної політики банків щодо підтримання стабільності депозитної бази [19] (рис. 1)

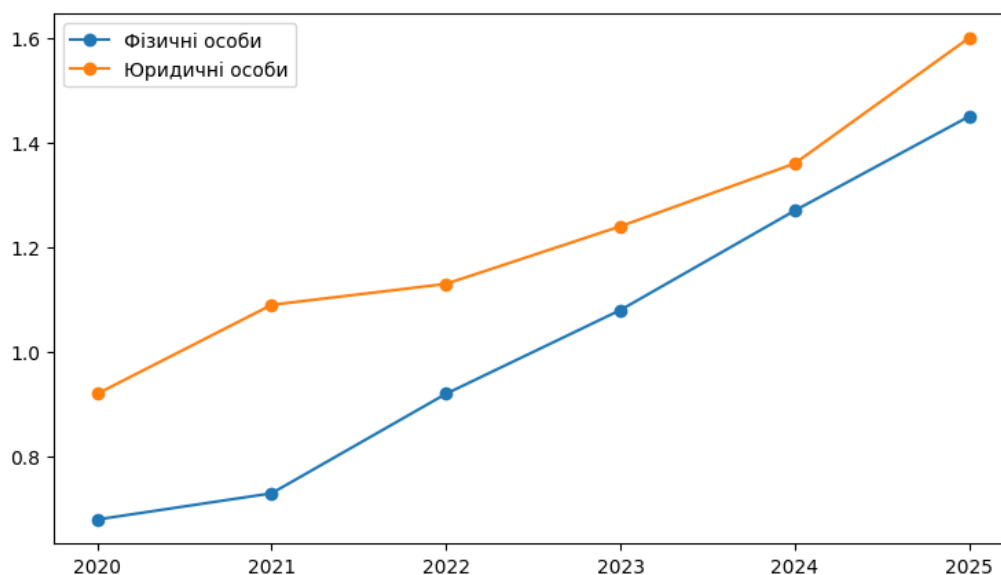

Рис. 1 Динаміка депозитів фізичних та юридичних осіб у 2020-2025 рр.
Джерело: побудовано за [19].

Позитивною тенденцією є також зростання гривневих депозитів, що має важливе значення для забезпечення валютної стійкості банківської системи. За даними НБУ, темпи приросту гривневих депозитів населення у 2024–2025 рр. значно перевищували динаміку валютних вкладів. Лише у лютому 2026 року гривневі депозити домогосподарств зросли на 30,4 млрд грн, або на 3,2% за місяць [20].

Структура депозитного портфеля також зазнала змін. Значна частка коштів населення концентрувалася у депозитах до запитання, що, з одного боку, підвищувало ліквідність банків, а з іншого – посилювало ризики нестабільності ресурсної бази. За даними аналітичних досліджень, у 2025 році близько 66% депозитів фізичних осіб становили кошти на вимогу [21].

Упродовж 2020–2025 рр. важливим індикатором ефективності ресурсної політики залишалася динаміка процентних ставок за депозитами. Після різкого підвищення облікової ставки НБУ у 2022 році банки були змушені суттєво підвищити дохідність депозитних продуктів для забезпечення стабільності ресурсної бази. У 2023–2024 рр. відбувалося поступове зниження облікової ставки НБУ – з 25% у 2023 році до 13% у середині 2024 року, що супроводжувалося відповідним зниженням депозитних ставок [20].

Водночас у 2025 році депозитний ринок характеризувався певною стабілізацією. Банки пропонували за гривневими депозитами ставки на рівні 13–17% річних залежно від строку розміщення коштів, тоді як валютні депозити залишалися малодохідними – у межах 1–2,5% річних.

Суттєвих змін зазнала й структура пасивів банківської системи. Станом на 2026 рік кошти суб'єктів господарювання становили понад 1,6 трлн грн, а кошти фізичних осіб – близько 1,45 трлн грн. При цьому частка строкових депозитів юридичних осіб перевищувала 335 млрд грн. Це свідчить про важливу роль корпоративного сектору у формуванні ресурсної бази банків [19].

Важливим фактором впливу на ресурсну політику банків залишалася монетарна політика НБУ. У 2022 році облікова ставка була підвищена до 25%, що сприяло зростанню депозитних ставок та стабілізації валютного ринку. Надалі відбувалося поступове пом'якшення монетарної політики, однак банки зберігали відносно високі ставки за депозитами з метою підтримання стабільності ресурсної бази.

Зростання ресурсної бази позитивно вплинуло на ліквідність та фінансову стійкість банківського сектору. Банки України упродовж останніх років підтримували значний запас високоліквідних активів, активно інвестували кошти у депозитні сертифікати НБУ та облігації внутрішньої державної позики, що дозволило банкам мінімізувати кредитні ризики в умовах воєнної економіки. За даними НБУ, у 2025 році банки вперше з початку року суттєво наростили власний портфель ОВДП — на 12,6% у річному вимірі [22].

Аналіз статистичних даних свідчить, що ефективна ресурсна політика банків України у 2020–2025 рр. забезпечила зростання депозитної бази, підтримання ліквідності та збереження довіри клієнтів до банківської системи навіть в умовах воєнного стану. Це підтверджує, що управління ресурсною базою є одним із ключових чинників фінансової стійкості банківських установ та важливою передумовою стабільного функціонування банківського сектору України.

З метою більш ґрунтовного дослідження взаємозв'язку між результативністю ресурсної політики банків та рівнем фінансової стійкості банківського сектору доцільно здійснити порівняльний аналіз основних тенденцій формування ресурсної бази та ключових фінансових показників діяльності банківської системи України упродовж 2020–2025 рр., що представлено у табл. 2.

Таблиця 2

Порівняльна характеристика результатів ресурсної політики та показників фінансової стійкості банківської системи України у 2020–2025 рр.

Рік	Основні результати ресурсної політики	Показники фінансової стійкості банківської системи
2020	Зростання депозитної бази; активне залучення строкових депозитів населення	Прибуток банківської системи – 41,3 млрд грн; високий рівень ліквідності
2021	Розширення ресурсної бази; стабілізація депозитного ринку	Прибуток банків – 77,5 млрд грн; покращення капіталізації
2022	Підвищення депозитних ставок; адаптація до умов війни	Банки зберегли платоспроможність та нормативи ліквідності
2023	Активне нарощення депозитів; зростання вкладень у ОВДП та депозитні сертифікати НБУ	Прибуток банківської системи – 86,5 млрд грн; високий рівень ліквідності
2024	Розвиток цифрових депозитних продуктів; диверсифікація ресурсної бази	Історично високий рівень прибутковості та капіталізації
2025	Депозитна база перевищила 2,7 трлн грн; підтримання значного запасу ліквідності	Високий рівень фінансової стійкості та ліквідності банківської системи

Джерело: сформовано автором за даними НБУ та аналітичних оглядів банківського сектору [18-22]

Дані табл. 2 підтверджують наявність прямого взаємозв'язку між ефективністю ресурсної політики та рівнем фінансової стійкості банківської системи України. Зокрема, у 2022 році саме оперативне реагування банків на кризові явища, підвищення депозитних ставок та підтримання довіри вкладників дозволили уникнути масштабної втрати ліквідності та забезпечити стабільність функціонування банківської системи.

У 2023–2025 рр. банки активно використовували інструменти диверсифікації ресурсної бази, цифровізації депозитних продуктів та управління ліквідністю. Це дозволило суттєво наростити обсяги ресурсів, підтримати прибутковість банківської діяльності та зміцнити фінансову стійкість банківського сектору України.

Висновки. Отже, ресурсна політика банку є одним із ключових чинників забезпечення фінансової стійкості банківської установи та важливою передумовою стабільного функціонування банківської системи в цілому. Проведене дослідження дозволило встановити, що ефективне управління ресурсною базою забезпечує підтримання належного рівня ліквідності, платоспроможності, прибутковості та здатності банків протидіяти негативному впливу зовнішніх і внутрішніх ризиків. В умовах економічної нестабільності, воєнного стану та посилення конкуренції у фінансовому секторі значення ресурсної політики суттєво зростає, оскільки саме якість управління пасивами визначає можливості банків щодо здійснення активних операцій та забезпечення фінансової стабільності.

Перспективи подальших наукових розвідок доцільно спрямувати на дослідження впливу цифровізації банківської діяльності на ефективність ресурсної політики, аналіз сучасних моделей управління ліквідністю в умовах кризових явищ, оцінку поведінкових факторів формування депозитної бази банків, а також вивчення можливостей використання ESG-підходів і принципів сталого фінансування у процесі формування ресурсної бази банківських установ. Актуальним напрямом подальших досліджень є також розроблення механізмів забезпечення фінансової стійкості банків у період післявоєнного відновлення економіки України.

Список використаних джерел

1. Fischer, Stanley. 2016. "Monetary Policy, Financial Stability, and the Zero Lower Bound." *American Economic Review*, 106 (5): 39–42.
2. Egan, Mark, Ali Hortaçsu, and Gregor Matvos. 2017. "Deposit Competition and Financial Fragility: Evidence from the US Banking Sector." *American Economic Review*, 107 (1): 169–216. DOI: 10.1257/aer.20150342

3. Міщенко В. І., Науменкова С. В. Банківська система України: проблеми становлення та розвитку. *Фінанси України*. 2016. № 5. С. 7–33. URL: finukr.org.ua/?page_id=723&aid=4322 (дата звернення: 02.05.2026).

4. Шемаєва Л. Г., Жаліло Я. А., Гладких Д. М., Касперович Ю. В., Лондар Л. П., Дешко А. Л. Внутрішні чинники зміцнення стійкості фінансової системи України. *Економіка України*. 2020. № 7. С. 35–54. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.07.035>.

5. Гладких Д. М., Любич О. О. Основні проблеми грошово-кредитної системи в умовах війни. *Фінанси України*. 2023. № 2. С. 27–52. DOI: <https://doi.org/10.33763/finykr2023.02.027>.

6. Дзюблюк О. В., Михайлюк Р. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2009. 316 с.

7. Дзюблюк О. Детермінанти депозитної політики банків в умовах фінансової нестабільності. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 1. С. 10-21. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.010>

8. Управління ліквідністю банківської системи України : монографія / О. В. Дзюблюк, В. Я. Рудан. Тернопіль : Вектор, 2016. 290 с.

9. Рисін В. В., А.П. Біда Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. №3. DOI: [10.32702/2307-2105-2021.3.1](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.3.1) (дата звернення 12.05.2026)

10. Вядрова Н. Г. Використання індикаторів фінансової стійкості для оцінки стану банківського сектору. *Ефективна економіка*. 2021. №4. DOI: [10.32702/2307-2105-2021.4.10](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.4.10).

11. Марич М., Штуник Д. Формування ресурсної бази банку: сучасний стан та шляхи зміцнення. *Економіка та суспільство*, 2026. №84. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-19>.

12. Береславська, О., Кондаурова, Д. Фінансова стійкість банків України в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*, 2025. №2 (53), С. 536–542. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-75>

13. Зарічна Н. З. Формалізація тенденцій розвитку та фінансової стійкості банківської системи України в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*. 2024. №1(48). С. 214-219. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-30>.

14. Лопатовська О., Антонюкова Л. Аналіз сучасного ринку депозитних операцій в Україні. *Трансформаційна економіка*, 2024. №2(07), С. 39-44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-7>

15. Козій Н., Вертій С. Депозитна політика банків в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. №3(273). С. 135-141.

16. Мороз Н., Адаменко Д. Депозитна політика банків України. *Галицький економічний вісник*. 2024. № 2 (87) С. 122-128.

17. Заруцька О., Павлов Р., Павлова Т., Гринько Т., Левкович О., Гвініашвілі Т. Трансформації стратегії управління ресурсами українських банків. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2024. №2(55), С. 20–34. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.55.2024.4343>

18. Національний банк України. Статистика фінансового сектору. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial> (дата звернення 18.04.2026)

19. Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/ua/deposits/articles/maksimalni-stavki-24122025> (дата звернення 18.04.2026)

20. Finance.ua URL: <https://news.finance.ua/ua/kredyty-biznesu-ta-depozyty-naseleennyu-zrosly-nbu> (дата звернення 18.04.2026)

21. Фінансовий пульс. URL: <https://finpuls.com.ua/bankivske-kredytuvannia-ta-depozytnyi-rynok-pidsumky-pershoho.html> (дата звернення 18.04.2026)

22. Національний банк України. Огляд банківського сектору. Листопад
2025 року. URL:
https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2025-11.pdf
(дата звернення 18.04.2026)